

til Skolevæsenet, end der er nødvendigt. Det er meget muligt, at jeg ikke tilfulde har opfattet Betydningen af Overskoledirecteurpostens Vigtighed. Jeg vil slet ikke paastaa, at jeg, der har haft saa kort Tid til at gjøre mig bekendt med Forretningerne, har i denne korte Tid kunnet vinde et Overblik over denne Sag; men, naar det af den 5te Landssthingsmand for Sjælland (Brix) er blevet sagt, at der ikke er skeet grundige Undersøgelser i denne Sag, da skal jeg gjøre opmærksom paa, at en grundig Undersøgelse visse er skeet tidligere, og navnlig fandt en meget grundig Undersøgelse Sted, dengang Rigsdagen behandlede Lønningssloven for Ministeriernes Embedsmænd, som udkom under 31te Marts 1860, hvor det allerede var forudsat, hvad der senere har staaet i Finanslovene, at denne Post skulde bortfalde ved Vacance. Den personlige Sagtagelse, som Overskoledirecturen har udøvet omkring i Landet, maa jeg dog tilstaa, at jeg nok troer, at jeg kan dømme lidt om efter det Standskab, jeg har til Forholdene paa Landet, og jeg troer rigtignok ikke, at Nyttens deraf har været saa stor, som det ærede Medlem var tilbøjelig til at antage. Jeg troer, at de Visitasser, som foretages af Provster og Biskopper, i Reglen ville være tilstrækkelige (Brix: Nei!). Ja, det er nu min Opfattelse.

Naar det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at den hele Post var saa særdeles gavnlig og vigtig, og at dette navnlig ogsaa fremgik af de Forhandlinger, der fandt Sted, da Posten blev oprettet, saa kunde der dog maaskee derimod ansøres Noget, som kunde tyde paa, at det ikke saameget var Posten selv, som man dengang havde for Øie. At iøvrigt de to Mænd, der have været Overskoledirecturer, have udrettet overmaade Meget til Held baade for Skolerne og Skolelærerne, skal Ingen være villigere til at indrømme end jeg; men, naar der er sagt, at Overskoledirecturerne tillige virkede hen til, at Communerne fik større Selvstændighed, tør jeg rigtignok tvivle om, hvorvidt den Omstændighed, at Ministeriet havde en theologisk dannet Departementsdirecteur istedetfor en juridisk dannet Departementsdirecteur, har havt Indflydelse paa at fremme Communerne's Selvstændighed. At give noget Bøste

paa dette Standpunkt af min Virksomhed som Cultusminister om at omordne Skolevæsenet i det Hele, vilde være i høj Grad ubesindigt; det tør jeg ikke indlade mig paa. Endnu skal jeg tilføje, at jeg med Hensyn til denne Overskoledirecteurpost i det Hele har stillet mig saavidt mulig neutralt; jeg har sagt, at, forsaavidt Rigsdagen vilde bevilge denne Post, kunde det naturligtvis aldrig falde mig ind at ville sige Nei, aldenstund jeg aldrig kunde ønske at binde en eventuel Eftermands Hænder; men, efter som Sagen laa for, efter de Afstemninger, der gjentagne Gangue vare skete her i Rigsdagen ved de senere Finanslove, kunde det ikke falde mig ind, at der var nogen Tilbøjelighed til at bevilge denne Post, og det var altsaa et Punkt, som jeg maatte see at komme ud over. Det har jeg troet, at jeg kan, og det troer jeg fremdeles; men selvfølgelig er jeg, naar man vil bevilge Ministeriet en Departementschef mere, ikke saa nøie inde i Ministeriets Forhold, at jeg turde erklære det for en uforvarlig Dødselighed; jeg vilde tværtimod paastaa det. — Naar den ærede 6te Landssthingsmand for 2den Kreds (Frølund) sagde, at jeg kunde antage en Mænd paa Prøve og saa senere give ham fast Ansættelse, troer jeg, at det ærede Medlem vil forlede mig til at gjøre Noget eller give et Bøste om at gjøre Noget, som jeg ikke kan være sikker paa at kunne holde; thi fordi der er bevilget en Sum som Honorar for disse Forretningers Udførelse i et Aar, er det ikke sagt, at jeg kunde vente at faae Bemyndigelse til at give en Mænd fast Ansættelse i Posten. Det vilde beroe paa, hvorvidt denne Post, som, jeg gjentager det, ikke er normeret i Lønningssloven, hvert Aar vil blive bevilget paa Finansloven.

Frølund: Maa jeg bede om Ordet for en kort personlig Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Frølund: Jeg maa enten ikke have udtalet mig klart, eller ogsaa er jeg bleven misforstaaet af den ærede Minister. Min Tanke var, at jeg syntes, at det var fornuftigt, om